

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ROMA

J. PAGÉS Y ORTIZ.

Dibuixa ab trassa,
sent bé 'l color
y tot ho abraça
per sentar plassa
de gran pintor.

Divo
70

CRÓNICA.

Pochs mesos després de tancada la gran Exposició de París (aqueixa va ser gran de veras) se publicá un estat de comptes escrupulós (lo qual no deixa de ser tan gran com la mateixa Exposició).

Als poch mesos sabían los francesos lo que havia costat y lo que havia produhit directament aquell admirable esforç de la inteligencia, de la activitat y de la iniciativa, podentse alabar de haver portat á terme la primera Exposició universal que ha deixat beneficis. Los beneficis directes ascendiren á 8 milions de franchs.

Pero faltava calcular la importancia dels beneficis indirectes, lo qual si bé es una mica difícil ferho ab exactitut completa, pot efectuarse empero de una manera molt aproximada.

Avuy sabém que durant l' Exposició visitaren París 1.500.000 estrangers, d' ells 380.000 inglesos, 225.400 belgas, 160.000 alemanys, 56.000 espanyols, 52.000 suïssos, 38.000 italiáns, 7.000 russos, 5.000 turcs, grechs, etc., 2.500 suechs y noruegos, 90.000 nort-americanes, 25.000 sud-americanes, 12.000 africáns, argelíns en sa majoria, y 3.000 viatjers de Java, Australia y demés països de la Oceanía.

Ara bé, suposant que cada estranger gastés per terme mitj 500 franchs, deixaren en Fransa 750 milions de franchs.

Visitaren ademés la Exposició 6 milions de francesos de las provincias; y contant que cada foraster gastés 100 franchs, tenim que 's gastaren per aquest concepte 600 milions, que units als anteriors 750 suman un total de 1.750 milions. Un pilot de diners que casi podria cubrir la torre Eiffel.

Lo moviment de passatjers y la circulació de la moneda están patentisats ab los següents dats: Lo ferrocarril del Nort transportá 425.000 viatjers més que l' any anterior; lo del Est, 1.000.000; lo de Orleáns, 160.000: en l' estació de Lyon hi hagué dos dies que 'n desembarcaren 21.500: los vaporets del Sena 'n transportaren 29.097.112; y l' ferrocarril de cintura un promedi de 30.000 més cada dia, sobre l' any 88.

Una partida important: los drets de consums aumentaren 10.398.725 franchs. Se begueren 1.195.644 hectólitres de ví, y 's menjaren 43.036.650 kilos de carn.

Los teatros recaudaren 10.867.555 franchs sobre l' any anterior.

Los restaurants Duval realisaren 6.000.000 de franchs de beneficis; la dansa del ventre 400.000 franchs, y aixís tot lo demés.

Si la Exposició semblava un somni de fadas, aquest trángul metálich sembla talment un somni daurat.

Pero, per nosaltres, los pobres barceloníns, no será aqueix riu d' or lo que més nos enliluherni, sino la formalitat y la promptitut ab que 'ls que dugueren á terme una empresa tan colossal han rendit comptes, coronant aixís dignament l' honorós encàrrech que reberen dels seus conciutadans.

¿Quín paper fa Barcelona al costat de la gran metròpoli francesa?

Prompte farà dos anys que la nostra Exposició va obrirse, y estém com estavam. La Exposició de Barcelona, al costat de la de París, es com una formiga al costat de un elefant, y á pe-

sar de aixó, aquesta es l' hora que no sabém encare lo que 'ns ha costat. Lo temps passa, la Pubilla balla... y 'ls comptes no surten.

¿Que queda de la nostra Exposició? Quatre edificis esquerdats, quatre dotzenas de acreedors que s' arrancan los cabells, y un marqués de nou encuny que 's pavoneja.

Quan l' Ajuntament que presidía 'l de Olérdola va resoldre que 'ls guardias municipals aprenguessen francés, havia de manar al mateix temps que 'ls encarregats de dirigir la Exposició aprenguessen contabilitat... á la francesa.

Ara 'm temo que lo únich que han après á la francesa ha sigut á despedirse.

Se 'n han anat sense dirnos:—La broma 'ns costa tants ó quants milions de pessetas.

Y advertixin una cosa: aquesta es l' hora que á París, á conseqüencia de la Exposició universal, no han fet marqués á ningú.

Certas cosas no 's veuhen més que á Barcelona.

Es á dir, tant aviat se veuhen, com deixan de veures.

Com per exemple, las llambordas del empedrat del carrer Nou de la Rambla.

Vostés las veyan y més de quatre vegadas devían malehirlas quan ab los seus alts y baixos se divertían, venjantse á expensas dels ulls de poll dels que las trepitjavan.

Sembla que alguns vehíns del carrer varen dir:

—Home ¿per qué no entaruguém?

Y algú de la Casa Gran, de aquells qu' están sempre al aguayt, va exclamar per sí mateix:

—¿Tarugos? ¿Eh? A bodas me convidan.

Y del dit al fet.

Avants de que 's decidís si 'l nou pavimentat sería pedra, ó sería fusta, ja 'l tarugo anava endonyna.

Las llambordas arrancadas per inservibles eran carregadas en los carros municipals; pero no tots los carros, al sortir del carrer Nou, preñían la mateixa direcció. Los uns se dirigían al depósit del municipi; los altres tiravan cap al carrer de Viladomat.

Fins que algú va adonarse de la estranya maniobra, y advertí á un periódich de la localitat, y com aquest dimontri de prempsa en tot se fica, lo periódich advertit doná noticia de la cosa, y en lo mateix moment surgía l' escándol.

Un escándol de primera.

Perque, vaja, siguém franchs: cobrar primas ó propinas per resoldre tal ó qual assumpto en aquest sentit ó l' altre, per adjudicar tal ó qual servey á fulano ó á mengano es una cosa que pot ferse secretament y sense que ningú se 'n adoni... Hi haurá, si volen, la sospita; pero ¿y la proba? ¿Cóm se proba una filtració de aquesta naturalesa?

Pero senyor: per menjarse públicament unas quantas carretadas de llambordas ¿veritat que 's necessita tenir molta gana y unas tragaderas endemoniadas?

L' arcalde y no sè quants regidors, apenas van tenir noticia de la filtració, van trasladarse al carrer de Viladomat, ahont anavan á abocar alguns dels carros del Ajuntament... Allá hi havia las llambordas apilotadas, dintre de un terreno de propietat particular.

De moment, se va pendre una resolució: suspendre á un empleat.

Y nombrar una comissió de regidors... ¿ho

¡ENDAVANT SEMPRE!

Bueno: ja tenim resolta
la qüestió del baluart;
ara obri 'ls ulls una mica
y ¡cops cap aquesta part!

senten? de regidors, encarregada d' esbrinar l'*intringulis*,

Per mí, que fassen lo que vulgan; pero jo, al lloch del arcalde, entregaria de bonas á primeras l' assumpto als tribunals de justicia, ó si optava per la comissió, invitaria al periódich que ha sigut lo primer á donar la noticia, á formar part d' ella... ¿per desconfiansa? No: per donar una satisfacció á la opinió pública.

D' altra manera es fácil que 's repeteixi lo que sempre acostuma á succehir en semblants casos: que paga *el último mono*

Si hi ha, per casualitat, algún regidor compromés, s' excusará ab l' empleat, l' empleat ab lo subaltern, lo subaltern ab lo carreter, y 'l carreter ab la mula.

Al últim resultarà que la mula se 'n anava pels seus passos contats al carrer de Viladomat, mentres lo carreter dormia dalt del carro... La mula y no més que la mula serà la responsable de la *distracció*.

Y aixís anirém seguint fins á justificar la repugnancia de una persona honradíssima que s' oposava á que 'l presentessin candidat á regidor, dihent:

—Jo á aquella casa no puch anarhi.

—¿Per qué?—li preguntavan.

—Perque á mí m' agrada anar sempre ab la levita descordada.

Y per explicar l' alcáns de aquesta resposta, 's treya maliciosament de la butxaca de l' hermilla un magnífich cronómetro d' or, y mirava l' hora.

Se parla aquests días de un desafío pendent entre dos joves de la *ayga-lifa*.

Causa del desafío: una mirada y una rialleta burlesca; un vas de beure cervesa rebut ab aristocrática forsa, contestant á la rialla; uns quants cops de puny, y alguna esgarrapada, contestant al vas de cervesa...

L' escena ocorregué en un dels círculs més aristocrátichs de la capital.

L' autor de la rialla sortí de la brega ab la levita mullada de cervesa... Si en lloch de cervesa hagués sigut vi de A'ella, ja podia anar á ca 'l sastre. Afortunadament la cervesa no taca.

L' autor del disparo del vas, que quan mori 'l s' u papá, serà marqués, doná probas de ser aristócrata de rassa, á jutjar pels *blaus* que tenia á la cara després de la batussa.

Ignoro si 'l desafío 's tirarà endavant, ó si ja desde 'l moment se darà *el honor por satisfecho*. Aixó últim es lo més probable.

Sobre aquest punt he fullejat ab interés *El Có-*

digo Fabra: no hi he trobat res enterament. Es molt lamentable que un llibre tant consultat y que de tantas cosas s' ocupa, adoleixi de semblants deficiencias.

Quan menos podria dir si al tirar un vas de cervesa sobre una persona, ha de agafarse per la nansa, ó tal com vinga... ó si al pegar á un noble s' ha de fer ab lo puny clos ó bé valentse de las unglas...

¿No troban qu' en aquests assumptos es quan se fan més necessarias las reglas de la bona educació?

P. DEL O.

¡¡A UN QU' HI VA DE CAP!!

SONET.

(Dedicat á món amich Amado.)

Joseph felís, y mascle desgraciat,
destinat, ab lo temps, á ser banyut,
dígam: ¿cóm redimontri, se t' acut
casarte ab qui jamay t' ha apreciat?

Ta muller no 't pot veure, ni pintat,
perque sempre antipátich li has sigut,
y tú, no sente aixó desconegut,
¿per quins malévol's fins t' hi haurás casat?

¿Perque diu lo *rum-rum* que tè parents
que ténen molts *pistrinchs*, sent solteróns,
y aixó 't fa fe' optimistas pensaments?

¿Ó bé perque ets un memo enamorat?
No sè ni vull saber tas intencions:
sols sè que morirás descabellat.

J. MIRAMBELL.

IGNOCENCIA.

Varias vegadas li havían fet la mateixa pregunta:

—¿Per qué no 's casa, Agustí?—

Y ell sempre havia respost lo mateix:

—Perque las donas d' avuy día saben massa, son excesivament espaviladas.—

No hi havia manera de ferli abandonar aquesta idea. Segons ell, las noyas que ara s' usan tenen més lletra menuda y coneixen més la ciencia de la vida que un cabo de carrabiners. No hi ha candor ja, no hi ha bona fe no hi ha verdadera ignocencia. La que més y la que menos, pot plantar cátedra de diplomacia y donar llissóns al mateix Bismarck.

—Desengányinse,—deya al final de las sèvas arengas referents á la dona moderna:—jo no puch casarme; la noya que voldria, encare s' ha de inventar. Tinch massa mon y he vist massa exemples, y no vull que á mí 'm passi lo que ha pasat á molts.

Y si insistían preguntantli cóm havia de ser la dona qu' ell somiava, responía invariablement:

—Senzilla, candorosa... la ignocencia personificada.—

Quan menos podia figurarsho, com si la haguesin fabricada expressament per ell, va apareixe un día al seu davant la Carolina.

¿Quin ángel! Semblava la realisació d' un somni. Quieta, recatada, senzilla, treballadora, guapa, ilustrada... y ab un dot més que regular.

Un parent va ferli coneixe.

—Agustí,—va dirli—t' hi trobat la dona que tú necessitas.—

Aquest se posá á riure.

—No es posible—va replicar, comprenent que la perfecció, dintre del género humá, es un absurdo.

—¿No?—va dir l' altre insistint.—¿Vols que te la presenti?

—Veyám, siquiera per curiositat.—

Lo parent va preparar la entrevista: l' Agustí y la Carolina 's van coneixe, y si ella no va quedar disgustada d' ell, ell va quedarne molt menos d' ella.

Sembrada la llevar, sols faltava que l' amor grillés.

* *

Y va grillar.

Pochs días després de la primera entrevista, l' Agustí perfectament informat del passat y present de la Carolina y segur de que al tornársen á casa no se 'n duria cap carabassa, va encaminarse á demanar la má y tot lo demás, de la simpática senyoreta.

La conferencia sigué tan curta com cordial: al fi sols se tractava d' una petita formalitat, pues lo parent del Agustí y la mare de la noya ja ho havían arreglat tot préviament.

Després de las frasses de costúm, del ruborisement d' ella, de las llágrimas de sa mare y de tots aquests detallets artístichs que forman la salsa d' aquestas encantadoras escenas, donya Petra—la mamá—va cridar al Agustí apart pera ferli algunas observacions.

—Comenso per advertirli—li va dir ab tota la solemnitat que 'l cas mereixia—que la Carolina es lo que se 'n diu un ángel á carta cabal...

—¿Justament aixó es lo que jo anhelava trobar!—va interrompre l' Agustí:—¿un ángel, una puresa immaculada!

—Aixís es la méva filla. Criada dintre dels principis de la més severa moralitat, sense apartarse ni un moment d' aprop meu, se pot dir que no ha vist lo mon, que no sab res, que ho ignora tot... que si hi ha una persona ignocent, aquesta es la Carolina.

—¿Magnífich! Lo meu somni, lo tresor que jo buscava sense esperansa de lograrlo...

—Pues ja veu quán fácilmente l' ha trobat. Pero per aixó mateix, vull demanarli un favor.

—Digui; desde ara pot donarlo per concedit.

—Vull demanarli que tenint en compte aquesta ignocencia, dissimuli á la méva nena las faltas que pugui cometre, los descuyts que pugui tenir y las incorreccions que pugui observarli. Pensi sempre que tot, tot es fill de la sèva ignocencia angelical; perque, li repeteixo; no sab res, res absolutament.—

* *

Lo día mateix del sant d' ell, més enamorats que may, ella vestida de blanch, ell enfundat en un trajo negre y seguits de la comparsería de parents qu' es de rigor, l' Agustí y la Carolina van realisar l' acte més serio, més grave y més trascendental de la vida: van casarse.

Enlluhernat pèls resplandors de la lluna de mel, l' Agustí va passar las primeras senmans de matrimoni convertit en lo més felís dels mortals. Donya Petra no l' havia enganyat. La sèva filla era un ángel de ignocencia; no sabia res.

Ell va tenir d' ensenyarli tot. Que la senyora ha de repassar los comptes de la criada; que la senyora ha de procurar que al marit no li faltin may

camisas planxadas; que al sereno no hi ha cap necessitat de donarli mitj duro cada mes; que la roba neta no s' ha de desar si no es ben seca; que pèl carrer no es convenient que una senyora 'sgiri á mirar endarrera; que las donas com cal no fuman; que... en fi, va tenir d' ensenyarli tot... tot...

Pero ell ho feya ab gust. Aquella infantil ignocencia l' encantava. Li semblava que caminava per dintre d' un bosch verje, shont may ningú havia posat la planta y en que no podia donar un sol pas sense arrancar brossa, herbas ó enredaderas...

Es dir: tot aixó li va semblar mentres va durar la lluna de mel.

Al girar la lluna, va girarse també la filosofia de l' Agustí.

Aquella ignocencia que avants l' encantava, llavors lo posava rabiós.

Cada día havia d' anar á casa la sogra á formular novas queixas.

—Avuy la seva filla ha sortit sola y s' ha embarcat per anar á veure l' esquadra.

—¡Pobreta!—deya la mamá—¡la ignocencia!

—Avuy ha regalat un vestit de seda á la cambra.

—¡La ignocencia!

—Avuy s' ha gastat cinch duros per comprar un gos d' ayguas...

—¡La ignocencia!... ¡qué sab ella!
Y ab aquestas paraulas, la bona mamá li dissimulava tot.

..

Ultimament la tal *ignocencia* va pendre un carácter més serio.

L' Agustí va comensar á fixarse en certs punts negres, fins que un día va adquirir lo convenciment de que á casa seva hi passava alguna cosa extraordinaria.

Més que extraordinaria, terrible. Al Agustí li semblava tant, que la mateixa enormitat del delictu va arribar á ferlo duptar.

La Carolina l' enganyava. Ell ho sospitava, ho presentia: sòls li faltava véureho y tocarho.

¿Ab quí l' enganyava? Aixó es lo que necessitava sapiguer.

Tractantse d' una noya tan *ignocenta* com la Carolina, era fácil atraparla sense necessitat de recorre á grans astucias ni preparatius.

Lo recurs més vulgar bastaria. Dirli que una ocupació, un assumpto, l' obligava á passar tot lo dia fora y que no tornaría fins al vespre. La mateixa impunitat qu' ell li brindava, la perdria.

Aixís mateix ho va fer. Un dematí esmorsa, dona á n' ella una excusa qualsevol y se 'n despedeix per corre á la estació del carril.

Pero en lloch d' anar á la estació, 's limita á

SEGONS DIUHEN...

Sembla que un día d' aquestos, —segons veus que van corrent— sobre aixó dels empedrats, hi ha d' havé un pronunciament.

FESTAS OBLIGADAS.

donar dugas voltas pèl passeig de Gracia y se 'n torna á casa.

La casualitat lo protegeix. Al arribar al pis, la criada tè la porta oberta, despedint al carboner. Veyent compareixe tan inesperadament al sèu amo, queda alelada y confosa: aquella turbació la ven.

—¿Ahónt es la senyora?— pregunta l' Agustí, agafant á la criada per una munyeca.

—Es allí, no ho sé... ha sortit... ¡no me 'n recordo!—fa la infelís tartamudejant.

—¿Pero es aquí ó no...?

—No, senyor, es dir, sí, senyor, es dir...

—¿Es dir qué?—

Y dirigintli una mirada tremenda, tira la criada fora 'l replá, tanca la porta del pis y s'encamina sense fer soroll á las habitacions interiors.

Un minut després tè la satisfacció de atrapar á la Carolina en íntima conversació ab un cosinet que de tant en tant solía anar á visitarlos.

Després del xoque y escena dramática que pot suposarse, l' Agustí corra á casa de la seva sogra per enterarla de lo que passa.

—Senyora—li diu respirant indignació per tots cantóns—la seva filla s' ha lluhit.

—¡Vaja!—respón la mamá, ab la calma de costum—¿qué ha fet? ¿qué ha fet?

—¿Qué? Acabo de sorpéndrela abressada ab lo seu cosí ..

—¿De veras?—fa donya Petra, aixecantse de la cadira:—¡Santa ignocencia!

—¡Qué!—exclama l' Agustí, reventant de exasperació;—¿encare surt ab la ignocencia? ¿Voldrá suposar que la pobreta no sab que una senyora casada no ha d' abressarse ab los cosíns quan lo marit no ho veu?

La bona senyora se 'l mira ab molta naturalitat, y contesta, després d' una pausa:

—¡Potser no que i o ho sab! ¡Es tan ignocental!...

—¿Donchs per qué no donan l' exemple vostés? ¿Per qué treballan á las festas?

—¡Ay, fillet! ¡Si tots fossim bisbes, no treballaríam, nó!

A. MARCH.

UN DOCUMENT INTERESSANT.

Suposo que haurán sentit parlar del *Santo de Valdepeñas*, un palurdo que 's dedica, per gracia divina, á la curació de malalties. Donchs aquest sant acaba d' escriure una preciosa carta á un sèu amich, y com en aquesta carta s' hi barrejan la gracia de Dèu y la gracia andalusa, la reproduhim gustosos sense treure'n una lletra.

Llegéixinla que val la pena:

†
«en er nombre der zeñó

«amigo Vartolo ezta e pa icirte que Tenfo rebelacion de nueTro zeñó Jezucrito que fue Como cigue ezTava yo en orasion er dia der jueves zanto cuando de pronto

oi un Trueno mugordo y bi unaz nubecicas de tos colores y entre eyas ar zeño con toa zu corte seletial iacompañada de una orqueta de mucica que paecia de bigüelaz y de Mandurriaz ma debia zer d'otra coza por cuanto zonava mu vien er zeñó me dijo entre otras cociyas hoye tú zaluiz azaituno tuz diaz eztan contaos zolamente bivir lo que yo bibí y antes araz un biaje ha madri pa que reconozgan la zeña rreyna y zus miniztro y demas prezonages de las prezonas prensipales y rrecorreras estremaura er rreyno de balencia y toa la mancha ar y baja paque zepan querez mi reprecentante en la tierra por lo consigüente tengo pensao dir por eze pueblo de zocueyamos pa la primabera y con mi zanta presencia confundir y aze creer alos muchos hinpíos que ai eze lugal que zoy un 2.º Dio. ay en eze pueblo un muge mu mala que aunque ba mucho á misa y zed muchos gorpes de pecho es la que tiene la culpa de to malo que pasa en er pueblo por zus muchos pecaos y placar ar zeñó tents que juntaros los domingos en un caza v peirle apartedevozotros la mala zombra tami me dijo jezucrito que otro cojo mavia de remplas cuando yo fuera a gozale en er zielo y como tu eres co te podia coge la china te lo igo paquetésala espeltiba tengas mas fe que ya zeyo que ices a unos que cres mi ya otros que no y la verda ez que no tas curao por que no tea perdonao tu mare que teperdone y te pdras en endisposicion de tomar por er camino de la gloria de Dio

«ar tio joze bizeon le diraz de mi parte que ze que jezucrito corotroz amigo y que no errecivio zu carta que lo mejó ez quel que pueda que benga como ba az olayo ortega er tendero y otroz muchoz que yo ze. manuel jimenez que no za curao como zu ama por poca fe y que za cuerde de que tos zomos mortales.

«expresione pa la zeñá erofa la ornera y pa zu cuñá la prudencia y pa los ijos der tio jozé carrasco y pa los demaz que anbenio u que cren en mi. cuando baya á dir ya te ezcribíre oy no puedo zer maz largo poque tengo que ezcribi aloz de ma pueblo que pienzo dir en mi biage paque lo zepan y me ezperen iamas eztoi mu ocupao con tantos enfermo como anbenio rrecibe er afeuto dezte umilde zierbo de Dio.—Zan luis azaituno.»

JUSTICIA Y AMOR.

Plegats ne caminavan—per sideráls regións,
Justicia, la matrona,—y 'l tendre noy Amor:
á l' una má l' espasa—y á l' altra 'l canastró
portava la Justicia—disposta á desfer torts
Tirant ab sa má destre—de sa toga un cordó,
á son costat seguia—dant ursadas l' Amor,
com lo segal que mostra—al cego 'l senderó.
Portava en sa má esquerra—un arch doblegador,
y en sa espatlla penjava—com punxagut sarró
buyrach tot ple de fletxas—fletxas de ferí cors,
tapant sa hermosa vista—de tela un mocador.
—Justicia no caminis—que res veig al entorn,
Justicia no caminis—que no 't puch, seguir nó.—
Justicia que l' escolta—s' atura tot de cop,
y tota condolguda,—aixís parla al Amor:
—¡Qué trist deu ser no veure—la bella llum del soll
¡Qué gran es la desgracia—que tens, car infantó!
¡Ay! sempre l' infantesa—juguet ha estat del mon;
la vista van taparte—¡la vista, 'l millor dot!
Mes jo que sò Justicia—y puch desfer los torts,
de tú compadescuda—te llevo 'l mocador.
—Justicia, del gran Jove—no puch trencar pas nó,
lo manament que 'm dava—quan va enviarme al mon;
allá dalt l' Olimp regne—per Rey lo coneix jo;
si 'l mocador li torno—de Dèu me pendrà 'l nom
—Destápat prou ceguera,—coneixert' vull fè 'l mon;
ab tú tots allí jugan—ab tots jugo allí jo.
Los mil paranys que 't paran—podrás burlar, Amor;
lo mocador que 't llevas—cambiará de lloch;
no 'm val ja á mí la vista—á mí me 'l posas donchs.
A l' una má bon tacto—me cal tenir tant sols,
y á l' altre bona espasa—y forsa per dá 'l cop.

JOSEPH ALADERN.

ACUDITS.

Un fulano que 's creya ser un Adonis y en realitat era més lleig que un día sense sol, se 'n aná á treure per ballar á una senyora per cert bastant guapa.

Aceptá eixa la invitació, per lo qu' ell, des-

pres del ball, li va donar tot ufanós las més expresivas gracias.

—Veurá—va contestar ella—dónguilas al mèu marit, perque vosté crech qu' es l' únich home de qui no pot tenir celos.

DOLORS MONT.

Un mestre d' estudi preguntava á un dels seus deixebles:

—¿Qué vol dir la paraula *santurró*?

—¿San Turró?... Es lo sant dels polítichs, que no 's troba en cap calendari.

J. CASANOVA V.

En Ramón fa tres mesos qu' es viudo y ja 's prepara á demanar la má de un' altra dona.

—M' estranya—li diu un amich—que pugas carregar tranquilament ab la creu del matrimoni.

A lo qual ell respón:

—T' equivocas, noy: la creu qui la carrega son los amichs.

—B^a, home, ¿y tú que fás?

—Jo aguanto 'l ciri.

J. M.ª BERNIS.

Un senyor que s' havia fet retratar volia enviar la seva fotografia á la familia.

—¿Cóm se fá aixó?—va preguntar á un conegut.

—Home, molt senzill: se fica un retrato dintre de un sobre, y s' envia pèl correu com una carta... Fa pochos días que jo vaig enviarne un. Per cert que vaig haverhi de posar dos sellos.

—Donchs jo al menos n' hi hauré de posar quatre.

—¿Per qué?

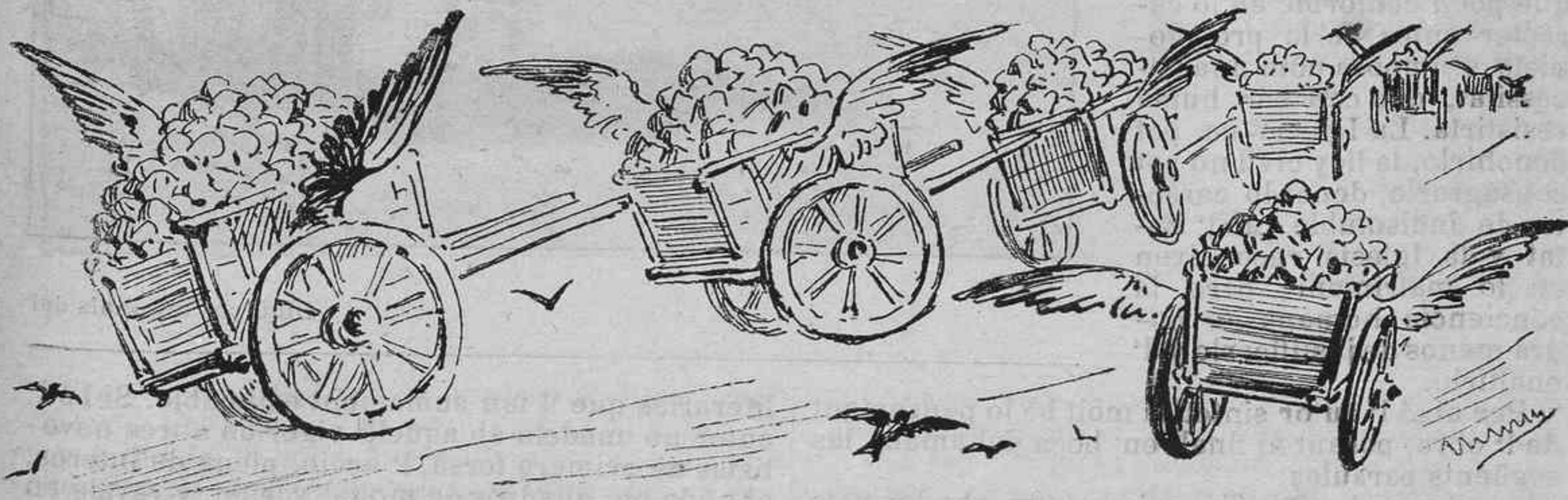
—Perque soch lo doble gros que vosté.

PEP COSTA.

LLIBRES.

LA HONRADA, *novela de costumbres contemporáneas*, de JACINTO OCTAVIO PICÓN — La casa Henrich y C^a acaba d' enriqueir la seva biblioteca de nove'listas espanyols de nostre temps, ab una obra del Sr. Picón, digna de ser llegida. Encloa aquesta novela un pensament de carácter legal. La dona honesta per naturalesa, casada ab un marit brétol en tota la extensió de la paraula,

¡¡¡ABUR!!!

Xeixanta carretadetas
que, en un moment impensat,
a pesar de ser de pedra,
no se sab cóm... ¡han volat!

puig que no sols la desdenya y la maltracta, sino que fins la roba, fent servir lo patrimoni d'ella per' alimentar los s'us vicis; la dona honesta, qu' en tals circumstancies se troba ¿déu acceptar un martiri insoportable, ó ha de acudir á la separació, fentse 'l blanch de las murmuracions y dels desdenys que acompanyan sempre á tota dona separada del marit, y legant al fill de las sèvas entranyas, lo mal concepte inherent á tot matrimoni quebrantat?

Tal es lo tema que planteja 'l Sr. Picón, ó á lo menos tal hem cregut entreveure'l á través dels capítuls de la novela, en la qual se succeixen las escenas més patéticas, fillas del contrast que ofereixen una dona angelical, unida per los llassos eternals del matrimoni ab un home indigne.

La solució se troba en l' epílech. La novela queda interrompuda bruscament, perque seria casi una crueltat prosseguir la narració de aquell *crescendo* de maldat cebantse en la paciència de una santa. L' epílech, que 's presenta de cop, nos ofereix la felicitat de la dona que al escapar de las grapas de una fiera en forma humana, ha anat á refugiarse en los braços de un amich de infancia, que havia comensat á estimarla quan ja era tart pera possehirla. es á dir, poch després del casament de la sèva amiga.

Aquest amor, il·lícit en lo sentit legal, es tan púdich, tan exemplar y ha hagut de lluytar durant tant temps ab la dignitat de *La honrada*, que al fi, la solució, encare que poch conforme ab lo caràcter enter de la protagonista, s' imposa com una necessitat, que cap sér humá resistiria. La Iglesia no pot benehirlo, la lley civil no pot consagrarlo, donat lo caràcter de indisoluble que l' Estat y la Iglesia reconeixen en lo matrimoni; pero la conciencia humana no podrà menos de justificarlo y d' enaltirlo.

Per aixó l' autor sintetisa molt bè lo pensament de l' obra, posant al final, en boca del amant, las següents paraules:

— «¡Senyor! ¡So!s Tú sabs, quíns son los nets de cor!»

Campejan en lo llibre del Sr. Picón condicions

Dibuixos originals del

literarias que 'l fan sumament estimable. Si bè l' autor no modela ab aquell vigor de altres novel·listas de primera forsa, l' acció, plena de interés, abunda en quadros de molta veritat, y revela en lo Sr. Picón un escriptor de rassa. Son istil, sempre correcte y noble, es castís y modern á la vegada.

ARTÍSTICAS.

pintor catalá J. Pagés Ortiz.

Tals condicions fan de l'obra un llibre molt sabrós, aixís pera 'l paladar dels que buscan, ab preferencia, la bona forma literaria, com pera la imaginació dels que segueixen ansiosos lo desarrollo de una acció novelesca.

L'edició verdaderament notable, com tots los llibres que produheix la casa Henrich y C^a, está

adornada ab gran profusió de dibuixos fototípics y zincogrífics deguts al incomparable y sólit Pellicer y ab numerosas inicials y peus de capítul trassats ab gran destresa per lo distingit dibuixant Sr. Cuchy.

Lo llibre *La honrada*, editorialment considerat, honra verdaderament al art tipogrífic nacional.

L'AVENS.—Lo número 3, corresponent á mars últim, conté un notable article del senyor Coroleu sobre *L'Arxiu de la Corona de Aragó*, que tant coneix lo distingit historiador catalá; un excellent quadro del Sr. Gomis, *Lo minayre*; lo discurs pronunciat per lo Sr. Roumieux en lo thé vetllada que li oferí lo Centre Catalá; una bonica improvisació del mateix felibre provensal; la secció de noves y dos plechs de folletí, l'un del *Atlas de Ali Bey* y l'altre de l'obra antiga *Tractat de astrologia*. L'article del Sr. Coroleu va ilustrat ab bonichs dibuixos.

SUBDIVISIONES DE LAS ANTIGUAS PESAS Y MEDIDAS DE LAS 49 PROVINCIAS ESPAÑOLAS, y sus equivalencias reciprocas con las del sistema métrico decimal, por ENRIQUE VILARET.—Lo títul de aquest petit quadern indica per sí sol lo qu' es y la utilitat que pot prestar á tota persona que dega practicar la contabilitat.

RATA SABIA.

TEATROS.

PRINCIPAL.

L'espectacle *España* s' ha fet esperar molt; pero definitivament s' estrena demá dissapte.

«Lo cual tengo el gusto de comunicar á ustedes para su satisfacción y efectos consiguientes.»

LICEO.

La Gioconda.—*Aida*.

La Kupfer, á pesar de que se li nota que ha d'

esforsarse en la emissió de la véu, troba encare 'ls ecos de las simpatías ab que 'l nostre públich la ha distingida sempre. Es una artista que no 's limita á cantar: diu y expressa, y aixó li val l' aplauso del públich.

Debutá ab *La Gioconda*, veyentse ben secundada per la Rolutti, á pesar de no ser lo paper de Laura 'l que millor s' acomoda á las sèvas facultats; per la Carotini que 's portá bè; per en Moretti que 's féu aplaudir principalment al cantar la romansa del acte segón; per lo baix Boldú, que hagué de sustituhir repentinament al Sr. Wander, y pèl barítono Labán, convertit á favor de sa véu pastosa, de son admirable portament y de son domini escénich, en l' amo dels aplausos.

Lo mestre Goula conduhí l' orquesta de la manera admirable qu' ell sab ferho. Sigué cridat á l' escena al terminar lo gran concertant del acte tercer y s' exigí la repetició de la brillant *stretta* del ball de las horas.

Per cert, que 'l públich exigí, en la repetició, que las bailarinas fessen mútis. Lo cos de ball está desgavellat: necessita molta medicina d' ensaigs y algúns reconstituyents; d' altra manera quedarà plenament justificat aquell célebre aforisme del Pare Claret:

«Ay joven que vas bailando
que al infierno vas saltando.»

Mirin que veure ballar d' aquella manera es un cástich.

***

Després de *Gioconda*, *Aida*.

L' éxit ha sigut encare més franch.

En primer lloch, perque la Kupfer, sino del tot en lo plé de sas facultats, tingué moments felicíssims, principalment en lo famós duo del acte tercer.

Y en segón terme, per l' aparició de un tenor de facultats. ¡Un tenor! La fruyta que avuy per avuy més escasseja, y per lo mateix, la més copdiada. GabrieleSCO procedeix de Rumanía: es per consegüent un paisá de la Theodorini. Té ánima, té foch, té *slancio*... Lo públich li disculpa certas deficiencias en las cordas baixa y mitja, seduhit per la brillantés dels aguts. ¡Amigo! Quan ell s' hi pot agafar, lo teatro en pes s' aixeca. Tal va succehir en los principals passatjes de la partitura, principalment en lo ja citat duo del acte tercer May havíam sentit las frasses de sortida cantadas ab tant expressiva vehemencia. GabrieleSCO, artista novell, anirá lluny.

No podém ser exigents ab la Sra Carotti, qu' en lo paper de Amneris hagué de sustituhir á la Rolutti que 's trobava malalta. Féu lo que pogué ab la sèva véu de *mezzo-soprano*, que no es la més propia per un paper tan dramátich.

Al barítono Seguin, que segueix l' escola francesa, lo públich no l' entengué. A mi 'm sembla un cantant molt apreciable, dotat de una véu voluminosa y de bon timbre y de una excelent educació artística, que 's traduheix ab la sobrietat dels sèus moviments y ab la felís interpretació del personatge que representa. Un altre día 'l públich li farà justicia.

Finalment, lo Sr. Vidal, cump'í com sempre.

L' orquesta molt bè. Després del gran concertant del acte segón, lo mestre Goula sigué cridat á las taulas, y ab molta justicia, ja que pocas vegadas s' ha sentit aquella difícil pessa, tan ben executada.

ROMEÀ.

LA DONA HONRADA.

La nova comedia del Sr. Martí y Folguera podria portar per lema alló tan sapigut sobre la dona de César, de la qual deyan que no sols tenia que ser honrada, sino que havia de semblarho.

Amelia es una casada que li agrada lluhir, ballar y divertir-se, influida per la sèva mare y contrariant al sèu marit, que la voldria més dona de familia. Alguns joves dels que freqüentan las sèvas reunions, prenen peu del carácter franch y divertit de la casadeta, per atrevir-se á declararli 'l sèu amor; la murmuració se ceba en ella: un anónim que reb lo marit produheix un fort disgust; pero aquest disgust se desfá com núvol de istiu, quant lo marit de Amelia se convens de la honradés de la sèva dona: y renaix la pau en lo matrimoni, quan aquesta, degudament escarmetada, promet cambiar de vida, adoptant una existencia menos expansiva, més concentrada en la familia, á qual efecte s' avé á separarse de la sèva mare.

Tal es l' assumpto de *La dona honrada*: una comedia senzilla, en algunas ocasions un tant ignocent; pero agradable y entretinguda.

Lo diálech en prosa, corra fácil en totas las escenas.

L' interpretació, confiada á las Sras. Parrenyo, Monné y Blanca y als Srs. Fontova, Goula, Fuentes y Casanovas, sortí molt ajustada, y lo autor de la comedia sigué cridat distintas vegadas al palco escénich.

TÍVOLI.

Una altre *Carmen* en espanyol.

La que posa la companyia Cereceda es deguda al Sr. Liern, que tè fama justificada de coneixer lo teatro, pero qu' en l' ocasió present s' ha decantat una mica massa á la moda del día, pagant tribut excessiu al flamenquisme.

La delicada creació de Bizet, no comporta aqueixas llibertats.

He sentit á dir que hi ha algunas qüestions entre la *Carmen* del *Tivoli* y la del *Circo Equestre*, com va havern'hi á Madrit entre 'l Teatro Real y 'l de la Zarzuela.

¡Ditxosa *Carmen*!... Sempre tan aixalabrada.

Esperant l' estreno de *La Virgen del mar*, s' han reproduhit *La guerra alegre* y *D.ª Juanita*, operetas totas duas que abundan en música fácil y en incidents molt divertits.

NOVEDATS.

Jenny es un espectacle que ó molt m' enganyo ó l' anirá á veure tot Barcelona.

Se tracta de un melodrama traduhit del inglés.

Es ignocentó, pero tè una gran qualitat: l' acció es claríssima, segueix á dret fil, y no encaparra, com succeheix ab altras produccions del género melodramátich, recarregadas d' incidents y de sorpresas, que un no sab d' hont surten, ni cóm dintre 's produheixen.

En *Jenny* succeheixen las cosas ab relativa naturalitat, y sobre tot, venen las unas motivadas per las altras, de manera que al sortir del teatro, un pot explicar l' argument, sense necessitat de fer grans esforços de memoria.

Los set actes primers, s' aguantan bè, contribuhinhi l' estar posats ab molt cuydado, ab bonicas decoracions y un vestuari molt propi, y en fer los actors tot lo possible en sos respectius papers.

La gran sorpresa està reservada pera l'últim acte. Y avuy podém dir que may havíam vist en lo teatro una cosa igual.

Figúrinse un pres ignocent, que somovent los barrots de la finestra del calabosso, logra evadirse. Ja l tenim fora, arrapat á las euras dels murs de la foralesa, y gracias á un háb'l mecanisme de la tramoya, mentres ell s'enfila, la decoració baixa: á través de una finestra 's veu passar lo cos de guardia, després surt lo primer terrat ab un centinella, apareixent per últim la cima de la foralesa, desde la qual se descubreix lo mar iluminat pèls resplandors de la lluna.

Lo Sr. Soler y Rovirosa, autor de aquesta decoració, ha fet no sols un *tour de force* escénich, sino una de sas millors creacions pictóricas. Lo dibuix y 'l color, la perspectiva y la llum no deixan res que desitjar, fent de la decoració una obra mestra de aquellas que 's recordan sempre perque no s'igualan.

Lo públich entussiasmat lo cridá á la escena, y ell, seguint la costum de sempre, 's negá á sortir.

En la representació de l'obra 's distingeixen las Sras. Mena y Clemente y 'ls Srs. Tutau, Parreño y Capdevila encarregats dels principals papers.

Aquesta nit funció de beneficencia organizada per l'Associació general d'estudiants, ab lo concurs de la Borghi Mamo, la Tubau, lo vell Valero y la banda municipal. No hi faltarà concurrencia.

CATALUNYA.

L'obra últimament estrenada se titula *Prueba de amor*, y es un discreteig en vers, que fa passar molt bè l'estona.

Lo Sr. Manso fa un inglés empeltat d'espanyol qu' es un dels millors papers que li hem vist fer. Lo mateix *empaque* li impideix forsar la nota, propensió natural de aquest actor, y á aquesta privació déu principalment tot l'efecte que treu del paper.

La Sra. Alverá vens ab molta gracia las dificultats de caràcter físich que s'oposan á que representi 'l paper de nena casadora; y 'l Sr. Bosch contribuheix al bon conjunt de la interpretació.

L'obra es una joguina, escrita ab molta gracia y de las que sempre 's veuhen ab gust.

Convenci ella al Sr. Jackson, de que no es precís apartarse de aqueix tó entrenatural, per alcançar l'aplausu del públich.

Estreno en porta: *Angelito*.

CALVO Y VICO.

Lo Sr. Riutort s'ha fet aplaudir en lo famós drama del Duch de Rivas: *D. Alvaro ó la fuerza del sino*.

Ahir havíen de comensar á donar un reduhit

DAVANT DE LA FATXADA.

—¿Qué li sembla d'aquest frontis?
Veyám, diguiho francament.
—Pues casi casi... que 'm sembla que será bastant dolent.

número de funcions en aquest teatro *Los tres negros bemoles*, artistas excéntrichs, que quan se proposan fer riure al públich, ho conseguixen sempre.

NOU RETIRO.—TEATRO GAYARRE.

Després de posar *Hernani*, que alcançá una interpretació satisfactoria, distingintse, com de costum, la Sra. Ferretti, dignament secundada pèls Srs. Tromben, Jordá y Ventura, aquest teatro ha suspès las sevas funcions fins al día 22 de abril.

La companyia de ópera sembla que ha de donar algunas representacions en lo *Teatro Fortuny* de Reus.

Pera més tart se tracta de contractar al tenor Stagno, al baix David y á algun altre artista de nom.

¿Será cert? *Ci vedrà*

De tots modes, res tindria d'extrany: los teatros d'òpera barata viuen principalment dels artistes que comensan y dels artistes que acaban.

TEATRO CIRCO EQUESTRE.

La Srta. Montes ha tingut un nou triunfo ab *Las hijas de Zebedeo*, interpretant molt bè 'l paper de desmemoriada. Cantá admirablement las *carceleras* del acte según, y 's disposava á repetir las, quan una part del públich, compadescuda de la enfermetat que durant algùn temps la tingué allunyada de la escena, li dispensá de ferho. La Srta. Montes se mostrá molt conmoguda per aquesta mostra de consideració.

CONCERT GRANADOS.

Lo *Teatro Lirich* va convertintse, 'ls diumenges á la tarde, en palench de pianistas notables. Després de 'n Calado, en Bufaletti: després de aquest en Granados, que 's presentarà diumenje á fer coneixer al públich las grans qualitats que un limitat número de admiradors li reconeixen.

No hem tingut encare nosaltres ocasió de sentirlo; pero hem sentit parlar d'ell com de una verdadera notabilitat, concepte que desitjaríam veure confirmat plenament en lo concert de diumenje.

N. N. N.

UN DUPTE.

A dintre 'l temple sagrat
y en actitut religiosa,
está en Miquel assentat
davant d' un Cristo clavat
que santa fé al cor imposa.

Ab arrobament puríssim,
picantse 'l pit ab fervor,
murmura prechs al Altíssim;
cada frasse un mot dolcíssim,
cada mot li surt del cor.

Per resar més ab anhel
y finir dolors y agravis,
prest s' ajenolla en Miquel,
com si tirés recte al cel
lo rès que surt de sos llavis.

Y mentre oracions suspira,
vè una vella cansonera
que per tot distreta mira,
y al últim pren la cadira
qu' en Miquel guarda al darrera.

Ella s' asséu; ell s' ha alsat;
se senya, y sens' mirar ré
s' ajup per quedá assentat,
y cau á terra estirat
tant llarch com Déu lo va fè.

Tocantse 'l lloch del doló,
dant de crueltat exemple,
llensa una mala expressió,
sens' pensar que fa oració
y que 's troba dins del temple.

¿Quí l' ha fet aquest pecat?
m' he preguntat tot seguit.
¿L' ha fet la vella qu' ha entrat
y 'l pecat ha ocasionat,
ó bè 'n Miquel que l' ha dit?

J. PUIG CASSANYAS.

La primavera produheix los seus efectes naturals.

Durant la primavera bull lo ví verge, y la sanch, per no ser menos que 'l ví, figúrinse com bullirá. Sobre tot si la sanch es blava de fresch, es á dir, sanch verge aristocrática.

Lo mèu company P. del O, en la secció de crónica, parla de un desafío pendent; pero jo he sentit contar que n' hi ha un altre, concertat immediatament després del primer.

Pero, fem historia.

Apenas havia terminat l' agarrada número hú, ab una mica més n' hi ha un' altra.

Lo marqués que será, quan mori 'l seu papá, estava esbufegant, quan un amich de la familia, industrial molt conegut, va dirli ab to carinyós:

— Home, home... aixó de tirar un vas de cerveza sobre una persona es una animalada.

Réplica del marqués:

— L' animal será vosté.

Y no content ab tornarli la pilota, afegí:

— Me donará una satisfacció de aquest insult ¿ho tè entés?

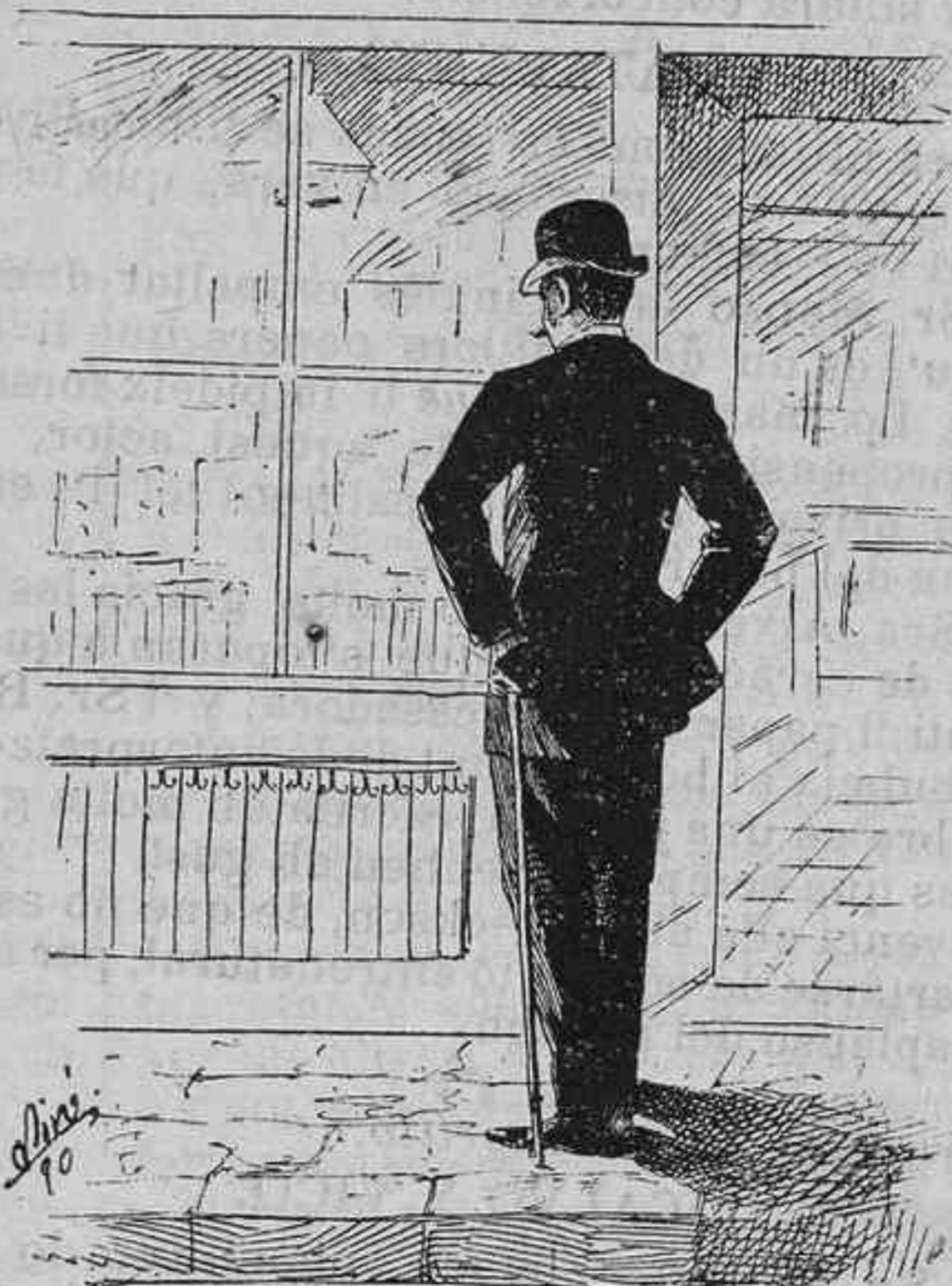
Y vels'hi aquí com un desafío n' ha cridat un' altre.

Jo crech que no faltarán personas sensatas, que mediarán en l' assumpto, per evitar una desgracia.

Perque dos desafíos per una sola persona, son massa desafíos.

Y més sent aquesta persona aristócrata com es, no permeterá que ab tant *lance de honor*, pugá

LLEGINT TITULS.

LA HONRADA... ¿Cóm redimontri
es aquí al aparadó?
¡La honrada! ¡Vaya una broma!
¿Encare 'n queda d' aixó?

dirse que l' aristocràcia nova, fresca, recién creada, posi la vida al Encant, com si sigüés una aristocràcia de *lance*.

La qüestió dels adoquins del carrer Nou de la Rambla dóna molt que parlar.

Consigném alguna frase qu' hem cassat al vol:

—La persona que se 'ls enduya—deya un regidor—no ho feya ab cap mala intenció. ¿Saben per qué se 'ls barrotava? Per si un dia 's necessitessen pera fer barricadas.

Un' altre frase:

—Los adoquins una vegada trats del carrer, ja no serveixen per res. En tot cas poden emplearse pera construir fonaments.

—¿Li sembla poch?

—¡Psé!

—Donchs tingui entés, que sobre fonaments de aquesta classe no falta qui hi edifica la seva fortuna.

L' empleat suspens d' empleo y sou, á consecuencia dels adoquins del carrer Nou de la Rambla, 's diu Climent de apellido.

Un individuo de las brigadas municipales, deya rihent ab malicia:

—¡Climent... Climent!... ¡Qui ho entén, qui no ho entén!

La Duse, á Madrid, ha sigut rebuda ab gran entusiasme. Tots los periódichs se desfán en elogis de la eminent artista.

Es una de las pocas vegadas que Madrid y Barcelona están de acort en un judici teatral.

Tal es la potencia del geni de la Duse.

Lo día 12 del actual van cumplirse cent anys de la invenció del barret de copa, del tarot, de la xamaneya... diguinli com vulgan.

Es á dir, no precisament de la invenció, sino de la seva introducció á Europa.

Franklin, lo célebre inventor del para-llamps sigué qui primer rumbejá per París la trona, y tot seguit los sombrerers no van tenir prou temps per omplir de sombreros de copa l' aparador.

Al principi no l' usava sino la gent aixelabrada; pero en breu va adquirir la respectabilitat que avuy encare conserva.

¿Y qué han fet los sombrerers pera solemnisar un centenari tan memorable?

Res enterament.

¡Ingrats!

Ni tant siquiera s' han tret lo sombrero pera saludarlo.

Capítul de las malalties novas.

Després del dengue ó trancasso, la *nona*, una enfermetat que vè dormint, y que roncant roncant, envía als malalts al altre barri.

Després de la *nona* se 'n ha presentat un' altra qu' encare no té nom.

Consisteix en una gran passió de riure. Qui l' agafa canta, riu y balla desaforadament, per espay de 24 horas.

A las 24 horas sobrevé la mort.

Jo, si 'ls metjes m' he permeten, la batejaré. La nova malaltia podria titularse *Chateau Margaux*, en recort de la Martínez.

Sols que la Martínez no 's mor; al contrari, mata.

Un nou periódich que ha vist la llum pública y que promet donar molt joch.

Se titula *El Chanchullo*, y promet arrancar moltes caretas, alguna cara y qui sab si també algunas patillas.

Per la mèva part li desitjo vida, prosperitat y molta duresa de má.

L' eminent pintor Enrich Serra ha satisfet los desitjos de sos molts admiradors, de que 'ns feyam eco nosaltres en lo número anterior de LA ESQUELLA, exposant algunas de las obras últimament produhidas.

En l' *Hotel de ventas* del carrer de la Portaferrissa hi hem vist un número regular de petites taulas, apuntacions del natural y miniaturas de un gust exquisit.

Pero á ca 'n Parés hi ha lo millor. Y lo millor es un quadret miniaturat *Beatrice Cenci*, qu' es una maravella de primors, y uns paissatjes de una gran forsa poética, titulats: *Via Appia*, *Llach de Albano* y *Flors de Malaria*, contemplant los quals l' espectador sent la melancolia que inspiran los alrededores de la Ciutat Eterna.

Enrich Serra es un pintor que sent y sab fer sentir.

Nosaltres no podém menos que felicitarlo de tot cor.

Avuy, per falta d' espay, no podém parlar extensament del magnífich poema *Margaridó*, de Apeles Mestres, que acaba de veure la llum pública, preciosament imprés é ilustrat.

Pero, sens perjudici de lo que dirém un altre día, avuy avansarém que 'l poema *Margaridó*, es sens dupte *il capo lavoro* del seu autor.

Manera de viatjar cómodament.

Va treure la moda un andalús l' altre día, que al entrar en lo wagó deya:

CANDOROSA.

Ara juga ab papallonas perquè no veu més enllá: d' aquí vint ó trenta mesos, ¡quí sab ab qué jugará!

HISTORIA NATURAL. (Dibuixos de Ll. Labarta.)

BURRO.

(CONTINUACIÓ.)

¡BÉEE!

—¡Ay macatxo! ¿Qué diantre deu volgué dir aixó?
¡No sé cóm s' ho fan per entendre las llettras!

Dintre de cinch anys... un altre mossén Será. ¡No falla!

(Continuad.)

—M' ha mossegat un gos rabiós... No ho diguin pas á ningú... Guárdinme 'l secret...

Y al mateix temps que aixó deya, obría 'ls ulls en rodó y petava de dents.

Als cinch minuts quedava sol en lo compartiment, arreglava 'ls cuixins del asiento y 's posava á dormir com un sant.

En aquest mon, es precis espavilarse.

Als Estats Units acaban d' inventarse dos novas sustancias explossivas, de poderosos efectes, tant que 's creu que aventatjan á la dinamita y á la melenita.

Las novas sustancias se titulan *Emmencita* y *Gelbita*.

—Es molt extrany que tots los explossius acabin en *ita*, inclús la mèva dona—deya un casat.

—¿Cóm se diu la tèva dona?

—*Anita*.

Comptes vells.

Un periódich remenant documents antichs, ha trobat que 'l baluart de las Pussas, va ser construït per la ciutat, sobre terreno propi del municipi barceloní, haventse invertit en la construcció la cantitat de 3,000 lliuras.

Tres mil lliuras en aquell temps bastavan pera la construcció de un baluart, quan fa poch, en temps del Marqués de Oloreula, se gastavan en un ápat.

Per aixó de no mirar prim en res, sens dupte, de un baluart qu' era propi se 'n ha pagat al ram de Guerra, un milió setcentas mil pessetas.

Aixís anavan las cosas de la Casa gran, en temps del ciutadá benemérit.

Ab un milió setcentas mil pessetas podrián comprarse un milió setcentas mil dotzenas de ous.

¿Pera ferne truytas?

No, cá: per amagarlos al clatell de qui jo sé.

Lo fet de que la construcció de aquella part de las Dressanas va ser costejada per la ciutat, está consignat en una gran lápida de pedra, empotrada junt á la porta de Santa Madrona.

Per cert que fins fa poch, quan algún curiós se aturava á llegir la lápida, se li acostava 'l centinella, y 'l feya marxar, com si hi hagués la consigna de que no 's descubris aquest fet.

Recomaném que la lápida 's conservi eternament, y que al peu de la mateixa se 'n hi posi un' altra que diga:

«Tal dia, de tal mes, de tal any, lo conceller en cap de Barcelona, Sr. Marqués de Oloréula va regalar un milió setcentas mil pessetas de la ciutat al ram de Guerra, comprant una cosa que ja era de Barcelona.»

Las grans accions deuen perpetuarse.

—¡Quina irrisió! deya un literat. En los bitllets de Banch hi posan lo retrato de Quevedo y de Cervantes, quan ells, infelissos, no s' havían vist may en metálich lo que val un bitllet de aqueixos ¿Per qué ho farán aixó?

Resposta:

—Molt senzill: ho fan perque 'ls homes que viuen en la febre del negoci, sápigam al menos que ha existit un Cervantes y un Quevedo, y 'ls pugan coneixer, si no per las sevas obras, de nom y de vista.

Un jove de bona presencia pero sense res més que la figura, está á punt de contraure matrimoni ab una dona rica, vella y lletja, y un seu amich li diu:

—Ay Alfonso, Alfonso... Ja t' ho tenia predit: aquesta afició á la *arqueologia* t' ha de perdre.

LOPEZ-EDITOR.

Llibrería Espanyola.

¡¡JA HA SORTIT!!

DRAPETS AL SOL

HUMORADA ESCANDALOSA, EN VERS

PER

C. GUMÁ

Ab ilustracions de M. MOLINÉ

Preu: 2 ralets.

APELES MESTRES

MARGARIDÓ

POEMA

ILUSTRAT PER L' AUTOR

Un magnífich tomo en 4.º, magistralment imprés, Ptas. 3.

Manuel Gil Maestre

LOS

MALHECHORES DE MADRID

Forma esta interesantísima obra un tomo en 8.º, impreso sobre buen papel, y vale Ptas. 2'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, o bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Llu-er-na.*
2. ID. 2.ª—*E-mi-li-a-na.*
3. SINONIMIA.—*Voltas.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*Frà Diàvolo.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Gironella.*
6. INTRÍNGULIS.—*Pruna.*
7. GEROGLÍFICH.—*Per grans xiuxius las donas.*

XARADAS.

I.

DIÀLECH D' ACTUALITAT.

—¿Sabs *Total* que l' altre dia vaig anar al Eldorado?
 —¿Sí? ¿y qué tal? ¿qué 't van semblar la Martínez y la Campos?
 —Noy, que son dugas figuras plenas de sal y de garbo que *prima* mi van deixarme lo que 's diu *estupeflauto*.
 —Y quina 't va agradar més ¿la Lluisa ó la Concha?
 —Alto *tres* qu' es aquesta pregunta tè bemols.
 —Esplicat mano; lo qu' es á mí la Martínez es la que 'm tè més *chiflao*: quan fa lo *Chateau Margaux* jo m' hi fonch com un bolado, ab aquella veu que tè, ab aquell *chic* y aquell garbo que escampa per tot arreu, que fa dí al menos *pintado*: ¡ole ya! y ¡viva tu mare! y 'l que ab ella més m' encanto

FILOSOFÍA RACIONAL.

Tè: Diderot diu que nó, pero Pascal diu que sí...
 ¡Se veu que llegí á dos sabis, equival á no llegí!

es ab sos ulls que 's veurían desde dalt del Tibidabo;
 en fí, noy, es una *concha* que sense *dos* ni reparo jo tot l' any m' hi abrigaría.
 —¡Oh! per xó també la *Cmapos* val molt, tè una véu tan dolça que al sentir-la m' entusiasma y es simpática, aixó sí, pero... *por todo lo alto*, quarta una nota jo perdo quan canta ella, ves si es raro; ¡ay Campos! ¡y qui pogués en aquest *camp* sembrar algo!

J. STARAMSA.

II.

—Donya *Hu-dos*, una *una-tres*...
 —Miri si es per D. Eudalt.
 —No, senyora, que no ho es, puig diu: «A donya *TOTAL*».

EUDALT SALA.

ANAGRAMA.

Un *total* que jo conech diu que 'ls *tot* vol estudiá: potsé així 'm perdonará aquell compte que li dech.

J. M.ª BERNIS.

SINONIMIA.

La *Quimeta* ahir baixá ab un ram de *tot* de *Tot*, y diu que trobá un xicot que l' amor li declará.

J. ABRIL VIRGILI.

TRENCA-CLOSCAS.

ADELA SALS CANÓ.

Formar ab lo nom de aquesta senyora lo títul de una pessa castellana.

V. ANDRÉS.

TERS DE SÍLABAS.

.. ..
 .. ..
 .. ..

Primera ratlla vertical y horisontal, aparato difícil de passar.—Segona, vegetal.—Tercera, estat espanyol.

L. ARNAU.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom de dona.
- 7 5 1 5 4 8 6 3.—» d' home.
- 1 2 3 4 5 4 3.—Adorno.
- 7 8 4 8 2 3.—Nom d' home.
- 1 2 3 4 9.—» de dona.
- 4 5 9 2.—Plassa de Barcelona.
- 7 3 2.—A la plassa 'n venen.
- 1 9.—Nota musical.
- 4.—Consonant.
- 6 3.—Negació.
- 3 7 9.—Animal de ploma.
- 7 9 4 9.—Lo que tothom tè.
- 7 2 9 4 9.—Nom de dona.
- 2 5 3 6 3 4.—»
- 7 5 7 8 2 8 9.—»
- 1 3 4 6 5 4.—Un ofici.
- 5 2 5 6 9.—Nom de dona.
- 4 3 7 9.—Carrer de Barcelona.
- 9 6 9.—Nom de dona.
- 3 4.—Mineral.
- 2.—Xifra romana.

J. ALAMALÍV.

GEROGLÍFICH.

∴ +
 D I
 +
 I
 × T × T

PEPÓNIDE

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.